

Előfizetési feltételek.

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
ségi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.
Italmérők és kocsmáro-
sok részére az italmérők
közlönyével együtt
egész évre 4 frt.

Az előfizetések
postautalvánnyal
eszközöndők.

Egyes számok 10 kr-ával
kaphatók a kiadóhiv.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A GÖMÖRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E

Hirdetések.

□ centimeterenként 2 kr.,
főhbszöréért 1½ kr. fize-
tenélő. Bélyegdíj minden
egyes beiktatásért 30 kr.

A NYILTTÉRBE

minden 3 hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetők
tetemes díjkedvezményben
részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez (Jánosi-utca 8. sz. I. em.)
küldendők — Kéziratok vissza nem adatnak.
Felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,
— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Főter. 8. szám alá) intézendők.
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a *Reuter* ügynökség és a *Magy. Távir. Iroda* hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca 1 szám.

Erélyes hang.

Évente annyi kormányrendelet lát napvilágot, hogy azok tömkelegében eltéved, chaotikussá válik a figyelő, s elvégre beleun. Hogy a sok közül egygyel még is behatóbban kívánunk foglalkozni, oka az, mert Gömör-megyében lakunk, abban a megyében, mely zürzavaros tömkelegét foglalja magában a nemzetiségeknek.

A közoktatásügyi miniszter rendelete ez, melyet különben alább egész terjedelmében közlünk s melynek célja immár érvényt szerezni az 1879. évi XVIII. t.-cikk rendelkezéseinek.

Valóban megdöbbentő adatokat sorol fel a rendelet, melynek minden egyes szava, ha fájdalommal tölt is el bennünket, határozott, ellentmondást nem ismerő hangjában zálogát látjuk annak, hogy nem marad holt betű.

Szegénylenünk kell magunkat a külföld előtt, hogy egy ily kormányrendelet szükségessége fenn forog; erős, súlyos vád foglaltatik benne mindnyájunk, de különösen a tanfelügyelőségek, közigazgatási bizottságok és iskolai főhatóságok ellen; tanítóink egyrésze nem bírja a magyar nyelvet, tanítóink nagy részének nincs is oklevele.

És mégis sovinizmussal vádolnak bennünket!

Megyénk felső részében vagy egyáltalán nincs szó iskoláztatásról, vagy ha van is,

haszon nélküli, meddő munkát végeznek avatlatlan, hozzá nem értő egyének s ha a gyermek elsajátítja is az írás-olvasás nélkülözhetetlen tudományát, nem sajátíthatja el a még nélkülözhetetlenebb, a zengzetes, az édes magyar nyelvet, mindnyájunknak, kik e bérczes hazát lakjuk, anyanyelvét.

E mentségtelen hibán s mulasztáson van hivatva segíteni a hivatkozott kormányrendelet, mely kötelességévé teszi a megyei és városi közigazgatási bizottságoknak, hogy érvényt szerezve a törvénynek, állapítsák meg azt, hogy a törvényhatóság területén működő összes népiskolai tanítók közül melyik magyarul nem tudó tanító alkalmazása tekintendő semmisenek s érvénytelennek; állapítsák meg továbbá, hogy mely népiskolában nem felel meg a magyar nyelv tanításának eredménye s az ez irányban teendő összes intézkedésekről tegyenek december végéig általános jelentést

Köszönet illeti erélyeért közoktatásügyi miniszterünket, s midőn rendeletét egész terjedelmében közöljük, azon reményünknek adunk kifejezést, hogy rövid idő alatt köszönetet mondhatunk tanfelügyelőségünk és közigazgatási bizottságunknak az erélyes rendelet erélyes végrehajtásáért.

A magyar nyelv tanításáról szóló 1879-ik évi XVIII. törvény cikk pontos végrehajtása tárgyában ismételt kiadott rendeletek dacára a népoktatási tanintézetek 1891—2. tanévi működéséről beérkezett adatokból megállapítottam, hogy az említett tanévben az ország 25.505 ta-

nítója közül 1601 nem bírta a magyar nyelvet oktató képességgel és 2387 népiskola volt, melyben a magyar nyelv sikertelenül vagy egyáltalában nem tanított, sőt ugyanakkor 2984 tanítói oklevéllel nem bíró egyén alkalmaztatott tanítói állomásokra.

Ezen adatok kétségtelenné teszik, hogy az említett törvény cikk rendelkezéseinek végrehajtása iránt az iskolafentartók és a hatóságok még most sem tették meg mindazon intézkedéseket, melyeket a törvény és a rendeletek szigorú köteleességükül szabtak meg.

Felhívom ennél fogva a bizottságot, hogy az 1885-ik évi május hó 28-an 20.302 szám alatt kiadott körrendelet alapján gondoskodjék arról, mikép a tapasztalt bajok orvosoltassanak. E végett az idézett számú körrendelet szerint állapítsa meg, hogy a törvényhatóság területén működő összes népiskolai tanítók közül melyik magyarul nem tudó tanító alkalmazása tekintendő semmisenek és érvénytelennek.

Értesítsem arról az érdekelte iskolafentartót, illetőleg annak iskolai főhatóságát s ha a kifogásolt tanító helyett a közigazgatási bizottság által kitűzendő határidő alatt nem alkalmaztatnak magyarul tudó, kellő képesítéssel bíró tanítót, akkor az illető magyarul nem tudó tanítónak a tanítástól való eltávolítása iránt azonnal tegyen jelentést hozzám.

Hasonlóan kell eljárni az 1868. év óta tanítókul alkalmazott, de tanképesítő oklevéllel nem bíró egyénekre nézve.

Felhívom továbbá a közigazgatási bizottságot, hogy állapítsa meg, mely népiskolákban nem felel meg a magyar nyelv tanításának eredménye s azután szólítsa fel az érdekelte iskola főhatóságát, hogy a közigazgatási bizottság által megállapítandó határidő alatt tegye meg a szükséges intézkedést a magyar nyelv tanításának eredményesebbé tétele iránt.

TÁRCSA.

A HEGYEK KÖZÖTT.

A «Gömör» eredeti tárczája.

Ott kezdem, a hol utólért bennünket egy problematikus alak: borotvált arca papra, színészre vallott, zsinóros atillája egy régi szabadsághóst sejtette, szapora, fürgé lépteit ellentétben állottak hajlott korával. A Dobsina körül elterülő hegyek legmagasabbikának tetején állottunk, félszemmel Szepesbe kandikálva, s a gyönyörű kilátás legszeptikusabb utitársunkat is annyira elragadta, hogy butykosából cognaccal kínálta meg a felénk közeledőt, kiről kisült rövidesen, hogy a leghazafiasabb tanítórendek egyikének tagja, föltétlen híve Kneip kurájának s gyalogló turista ép úgy, mint mi.

A köves talajon, esőernyőjét vitorlaként használva oly szép ugrásokat vitt véghez, hogy rögtön kompareáltunk, s együtt folytattuk utunkat a világ egyik természeti csodájához, a dobsinai jégbarlanghoz.

Ne ijedjenek meg nyájas olvasóim, nem akarom felfedezni sem a jégbarlangot, sem a magas kárpátokat, s ha soraimnak, melyek még az idényszerűséget is nélkülözik, valamelyes célja van, úgy csak az, hogy megkedveltessem önöket az ilyen társas kirándulások eszméjét, melyekhez épen a téli hónapok alatt lehet legkényelmesebben gyűjteni erőt és . . . pénzt.

Egygyel többen valánk tehát, és a természet csodás szépségei által mintegy ünnepi hangulatba ringatva lépdeltünk a két megye határát zeg-zugosan érintő Gölncz patak mentén, végig a mesés sztraczenai völgyön, mely a mienk, Gömörmegyéjé, s melyet elég mostohák vagyunk figyelmenkre alig méltatni.

Bezzeg a páter a völgy minden egyes kanyarulatánál hurrah-kat kiáltott, s mikor a csobbanó, csörgedező kristálytisza habokban meglátta a czikázó pisztrángokat, együttesen is alig bírtuk visszatartani attól, hogy a vízbe ne ugorjon, a parazoljával akart halat fogni.

A déli órákban tekintettük meg a jégbarlangot, mely Gömörmegyében fekszik, s melynek vendégkönyve egész csoportozatát tünteti föl a hamburgi, berlini, párisi és bécsi látogatóknak s melyet alig érdemesít megtekintésre egynehány vállalkozóbb szellemű rimaszombati professor vagy diák; bizony, ez a jégbarlang is elmondhatja, hogy senki sem lehet próféta a saját hazájában.

Papunk kockás plaidjébe burkolózva hang, szó nélkül bámulta a csodás jégkoloszsokat, az ebédnél is csak néha mormolta: csodás, . . . mesés . . . a mit bizonyára nem a káposztásrétesre értett, bárha az is jó volt.

A dobsinai jégbarlang és környéke egy valóságos kiaknázatlan kincsébánya; a természet pazarul ellátta szépségekkel, s a mellett, hogy maga a barlang a legcsodásabb látványosságok egyike, mely egymaga biztosítja az idegeneknek egész nyáron tartó forgalmát: remek

levegője, gyönyörű fenyvesei, a szomszédos sztraczenai völgy meg nem unható varázsai, a magas kárpátok közelsége a legpompásabb nyaraló helylyé teszik.

Egy nagy hibája van e gyönyörű helynek, az, hogy a tulajdonosa Dobsina város nem tudja felfogni értékét, s így történetik aztán, hogy Rohonczy Gedeon sem meg, sem bérbe venni nem képes, bárha jelentékeny vételárát, s ép oly jelentékeny bérösszeget ígért már érte.

Kellemesen elköltött ebéd s egy kis sziesta után felkapcsoltuk táskáinkat s borongós időben folytattuk utunkat Poprád felé, miután előbb ideiglenes bucsut vettünk a patertől azzal, hogy okvetlenül találkozzunk s pedig akkor, a mikor, és ott, a hol. Bucsut vettünk a kis Gölncz paktól is, s Puztamezónél az országutrá érve, a hatalmas Királyhegy árnyékában vígan ballagtunk Vernár felé, mely egyik legszeleőbb községe Gömörmegyének.

Az uton egyik bérkocsi a másikat érte, szállítván a barlangot látogató közönséget Poprádra, Felkára és a tátrai fürdőkre s megtörtént velünk, hogy a kanyargó szeptina helyett rövidebb gyalogutra akadva, a Puztamezón bennünket elhagyó fiakker Vernáron ért utól ismét, hol a keresztül utazó közönség, járjon kocsin avagy gyaog, valóságos élet-halálharcot kell, hogy vívjon a gyermekekkel.

Ezek a lurkók ugyanis az egész nyári idény alatt iskola helyett az országuton tanyáznak s az utasokat énekkel fogadják s kísérik, oly énekekkel, mely vért fagyaszt, s ahhoz, hogy elhallgas-

Ha a kívánt intézkedés ez alatt meg nem történik, vagy a magyar nyelv tanításának azontul sem lenne több sikere, akkor a közigazgatási bizottság tegyen hozzáam jelentést, hogy az 1879. évi XVIII. t.-cz 6. §-ának 3. pontja értelmében eljárassanak.

A királyi tanfelügyelőt egyidejűleg megbízta, hogy az említett körülményekre vonatkozó és birtokában levő adatokat a közigazgatási bizottság rendelkezésére bocsássa.

Jelen rendeletet végrehajtása iránt teendő összes intézkedéseiről folyó évi december végéig az egész törvényhatóságra vonatkozó általános jelentést tegyen hozzáam.

Budapest, 1893. szeptember hó 25.

Gróf Csáky s. k.

1893. évi október hó 27-én és következő napjain tartandó megyei rendes őszi közgyűlés tárgysorozata :

1. Alispáni jelentés a vármegyei közigazgatás állapotáról.
2. Az 1894-ik évi vármegyei költségvetés megállapítása.
3. Az 1894. évi vármegyei virilis bizottsági tagok névjegyzékének bemutatása
4. A jövő évben szükséges vármegyei pótdadók mennyiségének megállapítása.
5. Bizottsági jelentés a nagy-rőzei volt szláv gymnasium felosztása, számadások megvizsgálása s az ügy végleges befejezéséül még szükséges intézkedések elrendelése tárgyában.
6. Belügyminiszteri rendelet a vármegyei alkalmazottak illetményeinek felemelése tárgyában.
7. Belügyminiszteri rendelet a katonai hatóságok és a törvényhatóságok közötti levelezések tárgyában.
8. Belügyminiszteri rendelet a vármegyei közigazgatási járásoknak a járásbíróóságok területeivel és székhelyeivel leendő összhangba hozatala tárgyában.
9. Belügyminiszteri rendelet a szállodákban alkalmazott női személyek kéjelgésének felügyelete tárgyában.
10. Belügyminiszteri rendelet Remenyik Györgyné községi illetősége ügyében.
11. Belügyminiszteri rendelet Kovács Ilona községi illetősége ügyében.
12. Kereskedelemügyi miniszteri rendelet utiügyi szabályrendelet alkotása iránt.
13. Kereskedelemügyi miniszteri rendelet a kéményseprési iparról alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.
14. Kereskedelemügyi miniszteri rendelet a fogadó, vendég'ő stb. iparról alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.
15. Pozsony város törvényhatóságának átirata egy harmadik tudományos egyetemnek Pozsonyban leendő felállítása érdekében.
16. Nógrádvármegye közönségének átirata a nemzetiségi igazgatás megállapítása tárgyában intézett feliratának pártolása iránt.
17. Torontálvármegye közönségének átirata az utadók tárgyában intézett feliratának támogatása iránt.

sanak, nem csekély mennyiségű aprópénzt kell, hogy dobjon az ember s aztán ha az egyik csoport ki van elégítve, jön egy második, harmadik, tizedik. Mi csak úgy tudunk megszabadulni tőlük, hogy egyikünk szolgabírónak adta ki magát s e név bitolása mellett egyesült erővel és napernyőkkel kergettük szét a kis csavargókat.

Folyton lefelé visz az ut a Hernád egy kis mellékfolyócskájá által szeptett gyönyörű völgyön, köröskörül meredek sziklafalak s mindenütt fenyő a hova s a merre csak a szem lát, s a mint a borrongó idő folytán forszirozott gyaloglással elérjük a völgytorkolatot, előttünk terül el az első szépségi község Gránicz, illetve most már Szepes-Véghely s a szelek játéka által foltonként megszakadó felhő mögül impozansan fehérel ki a magas Kárpátoknak egyik hegyesucea.

Innen ismét meredeken visz az ut Virág-völgyig, eme új keletű s máris közkedveltségű nyaralóhelyig; hogy az eső is szemetelni kezdett, de meg aztán ránk is sötétedett, kissé nehézkesen folytatni utunkat, rövid idő múlva azonban ránk nézve nagy jelentőségű lámpák fénye csillant meg a nagy feketeségben s a fény azt jelentette, hogy közel van utunk ideiglenes cselja, Poprad.

ERDÉLYI.

FŐVÁROSI DIVATLEVÉL

A »Gömör« eredeti tudósítása.

A nagy ruhakészítők művészete abban áll ma, hogy úgy alkalmazzák a divatot, amint a megrendelő hölgy szépségének legjobb előnyére válik. Divatosan ruházkodni és elkérülni a divat tulzásait, a divat adományai közül kiválasztani azt, mi épen az illetőnek áll legjobban, ebben áll az elegancia titka, ezen titok megfejtése pedig a divatkészítők, kik ruháinkat készítik.

18. Alispáni jelentés a vármegyei pénztárak időszakai vizsgálatainak eredményéről.

19. A vármegyei közigazgatási bizottság fél-éves jelentése.

20. A vármegyei levéltárnak bizottságilag történt átadása, illetve átvételéről szóló jegyzőkönyv.

21. A vármegyei községi- és körjegyzők együletének kérvénye nyugdíjintézetük segélyezésére iránt.

22. Gróf Andrássy Géza 1300 frtos adománya kisdédóvó czélokra.

23. Rimaszombati takarékpénztár 20 frt adománya a nemzeti pénztár javára.

24. Dobsina város előterjesztése a dobsinai pályaudvar kibővítése és a vármegyei uttest átfektetése ügyében.

25. Járásbeli főszolgabírák jelentései a községi szegényalapok s kezelése tárgyában.

26. Szolgabírói jelentés a beretkei Sajóhid és kovácsmühely tárgyában.

27. Szolgabírói jelentés Martinkó Mihály kórházi ápolat ügyében.

28. Szolgabírói jelentés Majling György volt murány-hosszuréti bíró bitsága ügyében.

29. Szolgabírói jelentés Bánréve és Lénártfala községek italmérsi jogának kártalanítása tárgyában.

30. Számvevői jelentés ugyanez ügyben.

31. Rimaszombati felebbezése a rimaszombati-várgedei vicinális ut kiépítéséhez való hozzájárulási arány kivételére ellen.

32. Tamásfala község kérvénye a rimaszombati-várgedei vicinális ut kiépítéséhez való hozzájárulási arány megállapításáról szóló képviselő-testületi határozat jóváhagyása végett.

33. Lukovistye község képviselő-testülete kérvénye, az Eszlénytől-Lukovistye vezető utnak a vicinális utak sorába felvétele iránt.

34. Szolgabírói jelentés Tiszolcz község 1892. évi költségvetése tárgyában.

35. Számvevői jelentés Tiszolcz község 1890. évi számadása tárgyában.

36. Számvevői jelentés Tiszolcz község 1891. évi számadása tárgyában.

37. Számvevői jelentés Csoma község szegényalapja ügyében.

38. Számvevői jelentés Béna község szegényalapja ügyében.

39. Szolgabírói jelentés Kokova község 1893. évi költségvetéséről tárgyaiban.

40. Balog Samu bizottsági tag jelentése a Détért, Gesztete és Jeszte községekben eszközölt számadás vizsgálat alkalmával felmerült tapasztalatairól.

41. Kerekes Imre kérvénye kórházi költségeinek elengedése iránt.

42. Malin Pál kérvénye kórházi költségeinek apadásba hozatala iránt.

43. Pelsőcz község pótköltségvetése.

44. Kellner Pál körjegyző felebbezése a 4551-4554. sz. közigazgatási határozatok ellen.

45. Henczók község kérvénye éjjeli őri állás rendszeresítésének engedélye iránt.

Közl: Draskovich Gábor, vm. kiadó.

Ezen ritkán található művészet tünteti ki a Monaszterly és Kuzmik utódaí czég csász. és kir. udvari szállítás minden készítményeit, kinek kiváló ízlése minden egyes ruhánál nyilvánul, mely a fényes divatteremből kerül. A páratlan szépségű párisi mintaruhák, miket Pértik, a czég társa az idén hozott Párisból, ezerféle varriációkra nyújtanak alkalmat. Találunk itt ruhákat, melyek csakis magas, sugar alakoknak való, és találunk másokat, melyek a legkedveltebb karcsú és deli termeteknek megfelelőek, szóval minden ízlésnek megfelelőt, még hozzá az új szövetek és színek igen szépek. Van ezek közt egy új barna »Aventuzine«, mely kiváló szép, kedveltek lesznek a »Bronce« zöld és »Marine« kék is. A »cheviott«-szerű kelmék képezendik a nagy divatot azon ruhákra, melyeket »Tout-aller«-nak hívnak, és egy földig érő szép szabásu aljából áll, derékkal, igen kis lebbennyel, felül igen bő, a kar alsó részén megfeszülő ujjakkal Chale kihajtással Velours, Mioir vagy Moire antiqueből. Ezen costumök helyettesítik az angol ruhát, mely magában véve azonban szintén mindinkább közeledik a francia divathoz, úgy, hogy legközelebb egymásba menni színlének. Ezen genreban Deucet egy szép modell combinált, mely így van kiállítva: Sötétkék cheviott-alj rasse-terre ránc nélkül, belül vattázott selyembéléssel, alól fekete persian szegélylyel, felette Bandeau, fekete fehér apró kockás (pepita) pamut bársonyból és a felett fekete szőr crepin. A bekötő derék hátul megfekszik, elől matröz-zubbonyt formál, mely a kar alatt látatlanul kapcsolódik és fehér bőrtől csattal egy, hogy a ruha Princessse szabásúnak néz ki. Semmisen lehet kedvesebb, mint ezen egyszerű costumé.

Egy másik costumének vörös és fekete

KÖZGAZDASÁG.

(M. K.) *Hizlalás formái.* Hizlalni lehet mindenestre husra és zsirra. Az előbbi minél több hus, az utóbbi minél több zsir termelését czélozza.

Husra hizlalni csak növendék állatokat lehet, zsirra ellenben leginkább kifejletteket, mert az előbbieken a hus egyáltalán még fejlődhetik, az utóbbiakban azonban nem, s míg a felérett takarmány az előbbieken hus, az utóbbiakban inkább csak zsir szaporodásra szolgálhat.

A hizlalás további két formája a belterjes és külterjes hizlalás. Az előbbi kivált száraz takarmányokkal hosszabb idő alatt érhető el, az utóbbi ellenkező esetben. A belterjesen hizlalt állatok husa és zsirja vízben szegény, szilárd összeállítású, a külterjesen hizlaltaké pedig sok vizet tartalmazó, lágy, tehát kevesebb tápláló értékű.

Hizlalás tartama. Minél rövidebb idő alatt hizik meg az állat, annál nagyobb hasznot hajt, a hizláló tehát törekszik erre.

A gyors és jó hizás kivált két körülménytől: t. i. az állat hizékenységétől és a takarmány minőségétől függ.

A hizékenység mindenek előtt fajta tulajdonság s innen van, hogy egynemű fajta sertés, juh vagy marha könnyebben és gyorsabban hizik, mint egy másik fajta. Továbbá jobban hiznak a fiatal és herélt állatok, mint az öregek és nem herélték, jobban a már husban levők, mint a nagyon soványak, jobban a tunya, mint az élénk vérmérsékletűek s jobban a növendék korukban jól tápláltak, mint a mostohán tápláltak.

Fontos dolog a hizékenyságra nézve az egészség is. Beteg vagy betegeskedő állatok nehezen vagy épen meg sem hizlalhatók.

A takarmányok közül hizlalási czélra a fehérréjben és szénhidratokban gazdagok, izletesek és könnyen emészthetők legalkalmasabbak. Így pl. a kövér legelő (göboly-legelő) a széna, az árpa, kukuricza, korpa, burgonya, moslák és egyéb gyári hulladéok.

A hizalásnak 3 és illetőleg mikor nagyon nagyon sovány állapotban kezdetik meg, 4 szakaszát szokták megkülönböztetni, s ezek mindegyik 1-2 vagy 3 hónapig tart.

Az első szakaszban feljavítás czéloztatik, a másodikban az emésztő szerveknek nagy adagok felvételére alkalmas kiegészítő természetanyagokkal, a harmadikban husnak és zsirnak nagyermű termelése már nem természetanyagokkal, s végre a negyedik szakaszban a teljes, vagyis a legnagyobb fokú elzsírosítás, szintén belterjesen tápláló anyagokkal.

(G. M.) *Mütrágyák* viszonyítása az istálló trágyához. Sokszor hallottuk említeni, hogy kell-e mütrágya annak, a ki nagy állat-állományánál fogja nem szükölködik istállótrágyában? E kérdésre 100 esetben 99-szer az a felelet, hogy igen is kell, miután az állatok takarmányozása nem történik oly módon, hogy a magvak által kivett foszfor pótolatnék. Az azonban

kockás kelméből 60 cm. széles fodorral ékített alja van, a felett 6 sor keskeny bandeau, saját szövetjéből. A derék fekete Moire antiqueből kis lebbennyel bir és széles kihajtásokkal, Genre Louis XV., fehér creppe de chive nyakkötővel; a bő ujjak ismét a vörös és fekete kockás szövetből. Igen szépek a costumök angol velvetből, melyeket Monaszterly és Kuzmik utódaínál eddig nem is sejtett szép kivitelben találunk.

Egy ilyen costumé rubis szín velvetből, elől nyitott jackedt derékkal, láttunk barackvirág színű posztó Sabotval, himezett ajoux arany gallérral és övvel. Egy costumé lyoni bársonyból alól keskeny kördíszszel, fekete Moire fraçaisból van ékítve, felül panneau a fekete Moiréből, melynek széles végei hátul egészen a ruha széleig érnek. A derék hozzá Spencert képez fekete, egészen laposra préselt astrakánból, fekete moire kihajtással és mellénykével himzett csipkéből, egy szép jais-öv által befejezve; a bő ujjak zöld bársonyból. Kiváló szépek az új épingle-velour kelmék sötét színeken az ugynevezett »bonne maman de 1810.« ruhákra.

Igen szépek a Double kelméből készült gallérok, hol például a külső színe sötétkék, belül vörös, mely a ruhaszegélyzetén átszállamik vagy Prun szín sárga béléssel és így tovább. Mások egész terjedelmükben ki vannak színözrova, legimpozansabbak a Peluche-köpenyeké hármas szélesen elálló Peau de Soie gallérral, prémes szegélylyel vagy a Peluche (Velours de Nord) felöltők gazdag Jais és selyem himzésekkel.

Minden új szövetekből Monaszterly és Kuzmik utódaí előfizetőinknek készséggel küldenek mintákat, elegáns téli ruhákat 75 frttól kezdve készítenek, mértékül egy jól testhez álló ruha és a szoknya hossza, elől mérve, küldendő be.

bizonyos, hogy a ki az istálló trágáját jól kezelte, megfelelő módon használja conserválásra az aránylag olcsó super-foszfátgipszet, annak lényegesen kevesebb műtrágyát kell vásárolnia. A superfoszfátgipszet istállóban vagy pedig a trágyatelepen szoktuk elhinteni. A szükséges mennyiségre vonatkozólag azt mondhatjuk: 500 kgr. élősúly állatra, vagy 10 drb juhra naponként negyedfél kilogramm számítandó.

Ara minősége szerint 3.25—4 frt méter-mázsánként.

Ketségbevonhatlan szabály az, hogy mindenekelőtt az istállótárgya kezelése legyen kifogástalan, s csak azután kell súlyt helyezni a műtrágyákra. A more patrio kezelt ganéj, a világ legdrágább trágája.

H I R E K.

Esküvő. Csernay Dániel vármegyei központi hivatalnok, lapunk segédszerkesztője, folyó hó 10-én esküdt örök hűséget Szilágyi Erzsikének, özv. Szilágyi Jánosné egyházasbáti földbirtokosnő bájós leányának. Az esküvőn, mely a legszükebb családi körben a háznál történt, mint násznagy Draskóczy László főszolgabíró és mint vőfély pedig Kathona Géza helybeli polgári iskolai tanár, vettek részt.

A budapesti fajbaromfi vásáron megyénkbeli Draskóczy László főszolgabíró, Csizy Miklós simoni-i tanító és Susztek József helybeli mészáros állítottak ki szép fajbaromfiakat, melyekért kitüntető elismerést nyertek.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter Szepesi Lipót, polgári iskolai tanképesítő oklevéllel bíró verbói állami elemi iskolai rendes tanítót a nagyróczei polgári iskolához segédtanítónak nevezte ki.

Körjegyző választás. Felső-Hangony községben f. hó 9-én volt a körjegyző-választás, mely alkalommal Madarassy Árpád lett egyhangulag megválasztva, s a választásnál elnöklő főszolgabíró által — a hivatali eskü letétele után — azonnal hivatalába is iktattatott az új körjegyző. Madarassy megválasztása az érdekelteknél nagy meglepetésre szolgált.

Vasuti ügy. A fülek-miskolczi vonalrésznek elsőrangúvá való átépítésével már kora tavasz óta foglalkoznak, a nagyszabású munka már annyira haladt, hogy kedden, f. hó 17-én ezen vonalrész át lesz adható a forgalomnak s e napon fog közlekedni az első gyorsvonat a pályatesten. Fülektől Bánréveig foganatosított átalakítási munkálatokat Gedeon János mérnök vezette kiváló buzgalommal és szakértelemmel.

Katonai ellenőrzési szemlék. A m. kir. honvédség részéről beszabadságotl hadköteles és tartalékos katonák ellenőrzési szemléje — Rimaszombat város és a rimaszombati szolgabírói járás területére nézve — f. hó 23-án fog megtartatni. A sorhad részéről november 2-án fog tartatni »szemle-vizsga«, mindenkor a város-házánál.

Licítáció alatt a mennyasszonyi kegye. Ugy történt a dolog, hogy fényesen adták férjhez a kisasszonyt. Volt ott minden, selyem-szoknya, bársony-szoknya, fényes butor, ezüstnemű tokban, de hát mindegyiknek fel volt írva az ára. Mért ne, hiszen »aufschreiben« a jelző. De hát végre is kérték egyszerre mindennek az árát. A kereskedő nem tűrt, hanem azt mondta, hogy fuss, vagy fizess. Ő nagysága, meg az édes papája azonban azt gondolták, hogy ők se nem futnak, se nem fizetnek, hanem inkább megvárják a licítációt. Csakhogy a licítáció aligha nem rosszul fog kiütni, mert a kedves sógor akarja megvenni az ócska portékát, régen várván ugy is arra, hogy régi adósságát letérleszthesse kedves sógornéjánál. Az ellicítált portékát a szegényeknek szánta Ő nagysága pedig talán paradicsomi koszümben éri meg a telet.

A helybeli káth. olvasó-egylet által mai napon rendezendő társasvacsorára, mint biztos forrásból értesültünk, igen szép számmal jegyezték alá a kibocsátott felhívó-ívet, tehát ez is oly sikeresnek ígérkezik, mint a legutóbbi rendezett, melyet több oldalról hallottunk. A vacsora után rendezendő tombolához nyereménytárgyakat adtak: Benkó Jánosné egy tőrülkőztartót keretelt, Chászár Andorné a tőrülkőztartóhoz keretel készített, Tomay Alajosné pedig egy angol tőrülkőzt adott, (e három tárgy egy nivereményül képez). Továbbá Hollósy Józsefné egy barátot ábrázoló dohánytartót, Hollósy Mariska egy tőrülkőzt ábrázoló dohánytartót, Molnár Jánosné babát, Hallósy Anna egy kosár virágot, Molnár Jánosné kefetartót, Molnár Irma vizitkártya-kosarat, Király Anna egy tálcza-kendőt, Stolcz Zsigmondné egy hávi sapkát, Husek Mariska egy album-tálczát, Husek Mathild egy toll-tőrölt, Sarinay Margit üveg tárgyat, Kovács Anna egy tálcza-kendőt, Benyó Margit gyufatartót és szivar-tálczát, Benyó Giza egy óratartót, Czempa Jolán gallértálczát, Németh Ilona könyvjegyzéket, Németh és Kézeltartót, Németh Ilona könyvjegyzéket, Stadler Ilona virágvázát, Erdélyi Jolán könyvjegyzéket, Stadler Ersi szalvétatartót, Stadler Margit kefetartót, főt. Mészá-

ros Bálint plebános egy szivartartót, egy gyufatartót és két darab szivarhamutartót, Kalocsay Gyula egy óra- és gyufatartót, Vajda István egy majolika kulacsot, Rábely Miklós 100 névjegyet, melyre nyérő neve utólagosan az adományozó által rá nyomatik. A tekeverseny nyeremény tárgyaihoz hozzájárultak: Zavadzky Éde egy hizott bárány, főtiszt, Mészáros Bálint egy pezsgős palackot ábrázoló dohánytartót, Kalocsay Gyula egy szivartálczát, az olvasó-egylet egy tájlipát, egy zsebkést, 10 darab szivart és 1000 drb fogpiszkálót adományozott. Azt hisszük, hogy ez utóbbi tárgyak a vacsoránál-kalmazásba is vételnek.

Baleset. Egy csizi ember szép két lovon jött be tegnap a hetivásárra, s beállott kocsijával a »Szarvas« korcsma udvarára és lovait a szekérhez kötötte, ő maga dolgát végezni távozott a városba; mialatt odajárt az egyik ló valamitől megijedt, kötélféjét eltépte s örült nyargalással elvágatott, az így nekivadult ló egy fászekérbe ütközött, s a csatlórúd a ló testén átfuródott, mely sűrűsen folytán a szegény állat rövid idő alatt kilehelte párját; gazdája nagy sajnálkozás között csak bőrét szállíthatta haza.

Iskolai adó. A miniszterium október 4-iki kelettel tudatja, hogy azon minisztertanácsi határozat, mely szerint az állami tisztviselők az iskolai adó fizetésének kötelezettsége alól mentesek, a hivataloszáokra is kiterjed.

Jönnek a színészek! A mult évről közönségünknek előnyösen ismert Batosy Endre színtársulata ismét körünkbe érkezik. A legjobb erőkből alakított színtársulatot, melynek derék igazgatója szavatartó ember, szívesen ajánljuk a közönség meleg pártfogásába. A beküldött jelentést következőben adjuk: Előleges színi jelentés. Tisztelettel értesitem Rimaszombat város és vidéke n. é. közönségét, hogy előadásaim sorozatát folyó év november hó 1-én megkezdem. Ezen alkalommal egy 20 előadásra bérletet nyitok teljesen leszállított helyárák mellett: oldalulés s az első két sorban a bérletár 15 frt, a többi sorban 12 frt. Hogy a nagyhangzú üres ígéreteknek nem vagyok barátja, azt hiszem, hogy a n. é. közönség meggyőződhetett tavalyi működésemről s különösen a bérlőkkel szemben tanúsított magaviseletemről, hogy minden színre kerülő ujdonságot bérletben adtam; ezuttal is ígérem, hogy minden erőmből arra töreksem, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielegítem. Ebből kifolyólag most teljes bizalommal fordulok a n. é. közönség jó indulatához s becses pártfogásukat kérem a bérlet aláírásnál. Ez idényben a következő ujdonságok kerülnek színre, u. m.: »Sultán«, nagy operette, »Próbaházasság«, óriási hatást keltett vig színmű dalokkal, »Dolovai nábob leánya«, »Lemondás«, »Mongodein ur«, »A pezsgő«, »Lengyel zsidó«, »Bubos pacsirta«, »Pataki lányok«, »Spitzer Régi«, »Pont Pfikey család«, »Apja lánya«, »Gazdag-szegények«, »Dadai uzsorás«, »Tót legény Amerikában«, ugy szintén a régebbi jobb darabok közül »Madarassy«, »Jonathán«, »Szép Heléna«, »Böregér«, operettek, »Vasgyáros«, »Valeni nász«, »Márvány hölgyek«, »Iskarióth«, színművek, »Kis madaram« stb. Társulati névsor. Nők: Perczel Mari, operett és népszínmű primadonna, Mátrai Margit, coloratur énekesnő, Szabó Mari, operette és népszínmű énekesnő. B. Polgár Fani, drámai hősnő. Györfi Énekesnő, drámai anyaszínésznő. Zador Róza, társalgási. Szilágyi Berta, operette és népszínmű komikáné. Durics Mari, naiv és szende. Tormai Linka, Szabó Etel, Szenesiné Mari, Gaál Eszter, Kis Jánosné segéd színésznők és kardaloknok. Férfiak: Batosy Endre, hőszínelmes. (Igazgató) Lorándi Tivadar, operett tenor. (Rendező) Polgár Béla, operett buffo és népszínmű bariton. Kiss Nándor, operette és népszínmű bariton. Kiss Ferencz, apa és társalgási. Pálffy János, naturburs komikus, Nagy Kálmán, másod színelmes. Hegyi Gyula, Pécsi Lajos, Polgár Antal, Zajonghy Emil segédszínészek és kardaloknok. Szecsú István, felelős szertárnok és színleposztó. Rozner Vilmos karmester. Szenási Gábor ügyelő. Komlósi Gyula sugó. — Nagyrédemű közönség! Midőn felhívom a n. é. közönséget a bérlet pártolására, ígérem, hogy teljes erőmből arra töreksem, hogy munkásság és szorgalommal teljesen megfeleljek a n. é. közönség belém helyezett bizalmának s legfőbb törekvésem lesz, ha azt kiérdemelni szerencsés leszek. Mély tisztelettel Batosy Endre, színigazgató.

A telefonhálózat terjesztése érdekében a miniszter törvényhatósági távbeszélők létesítését tervezi, mely szerint a községek szolgabírói székhelyre vagy a legközelebbi várossal köztelnek össze. A feltételek kedvezők, a mennyiben korlátolt nappali szolgálat mellett csak legalább 10 előfizető szükséges. Minden állomás egyszer mindenkorra 30 frtot fizet, hivatalok és jótékony intézetek évi 15 frtot, magánosok évi 30 frtot, egyletek, társaskörök, vendéglők s egyéb nyilvános jellegű előfizetők évi 45 frtot. Ezen feltételek mellett azt hisszük, városunkban igen könnyű volna a kellő számú előfizetőket összehoztatni. Ajánljuk az illetékesek figyelmébe.

Élelmis tolvajok jártak szept. 28—29 ki közti éjjel Kokova vidékén, mert több tanyáról elvittek valamit: Gajdos Páltól 1 és fél kila rozst, 1 és fél kila árpát, 6 kilogramm sajtot. Páles Jánostól 1 drb 1 és fél éves üsző borjút. A tetteseknek nyoma nincs.

Az ingyenczék kedvencz salátája a rizikegomba. De hát ki ne szeretné ezt a kellemes ízű növényt, mely a tél idejében a sült peccenyének elmaradhatlan kiegészítő részét képezi; de ez is csak akkor jó, ha jól van páczolva és bődönyökbe elrakva. Megyénk ezen kiváló termékét igen jól készíti el ifj. Müller Mór tiszolczi kereskedő s az általa hozzánk izlelő beküldött »rizike« valóban felséges. A törekvő kereskedőnek lapunk mai számában közölt hirdetését ajánljuk olvasóink becses figyelmébe.

A gömörmezei ált. tanító-egylet évkönyvét az 1892—93. iskolai évről vettük, melyből közöljük a következő figyelemre méltó adatokat: Az egylet vagyona: Készpénzmaradvány 14.59., A gömörmezei nép- és iparbank 1930—317. sz. betétkönyvében 120.22., A gömörmezei nép- és iparbank 5469—76 sz. betétkönyvében 126.90., A gömörmezei nép- és iparbank 6163—146. sz. betétkönyvében 20.—, A segélyalap 5424—240. sz. betétkönyvében 478.80., A putnoki műkedvelők alapítványa 100.—, Az árvalházi alap vagyona 697.98., Egy magy. vöröskereszt sorsjegy (6826 sz. 9. ny.) 12.—, Hátralékos tagdíjakban 225.50., összesen 1790.08. A tagsági mozgalmat a következőkben adjuk: Alapító tag volt 14, Tiszteletbeli tag volt 10, Pártoló tag volt 19—43. Rendes tag a rimaszombati járáskörben 46, rozsnői járáskörben 45, nagyróczei járáskörben 43, tornallyai járáskörben 31—165. összesen 208.

Mennyi pénzt vernek a jövő évben? A pénzügyminiszter által megállapított program szerint a jövő évben a körméczi pénzverdében a következő pénznemeket fogják verni: 20 koronás arany 80 millió koronaértékben, 10 koronás arany 10 millió, 1 koronás 12 millió, 20 filléres 4.6 millió, 10 filléres 2.4 millió, 2 filléres 520 000 és 1 filléres 120 000 koronaértékben, összesen 102 millió darab 109,640,000 korona értékben. A kiverendő arany-pénzmennyiség következőleg oszlik meg: az állam részére 67 millió, a rendes beváltásból 9 millió, magánosok részére 14 millió, vagyis összesen 90 millió husz és tíz koronás aranyérmét fognak a jövő évben kiverni.

Exklusív ujdonságok tiszta gyapjukelmékből nagy választékban érkeztek Steinfeld és Fischer czég férfi szabó üzletébe Miskolcra. Ezen czég főtörekvésének tartja a ruhák izlelőteljes elkészítésére és elegáns kiállítására a legnagyobb figyelmét fordítani. Őszi és téli szövetujdonságokból mintak jutányos árak jelzésével, legújabb angol divatkép kíséretében készséggel küldetnek bérmentve és rendelések az országos vásárok alkalmával Rimaszombatban (»Három Rózsa« vendéglő) jutányos árak mellett elfogadtatnak Steinfeld és Fischer czég által.

A pesti hóhér czim alatt Székely Aladár budapesti könyvkiadónál egy történelmi regény jelent meg, melynek Kozarek Ferencz, a jelenlegi hóhér által irt előszavában és egy sajátkezűleg kiállított nyilatkozatában közli a közönséggel, hogy 30 évi működése folyamán összes élményeiről naplót vezetett, melyet dr. Sugár Győző általános kedveltségű írónaknak átadott, ki e jegyzetek nyomán egy rendkívüli érdekesítő regényt alakított. Az előző, valamint a hóhér nyilatkozata annak sajátkezű aláírásával: »Kozarek Ferencz, budapesti m. kir. hóhér« van ellátva és igaz tényeket nyújt az olvasó közönségnek. E regény megjelenése után egy Rubinstein Izidor nevű könyvkereskedő, ki szedett-vetett német férczmunkákat a leggyaralóbb magyar fordításban ad ki, megtámadta a »pesti hóhér« czimú regényt és annak kiadóját, mire Székely Aladár Rubinstein Izidor ellen a budapesti törvénytörvényszéknél, dr. Földessy Árpád fővárosi ügyvéd által, rágalmazás és becsületsértés miatt sajtópert indított. A pesti hóhér czimú regényből már is 20 füzet jelent meg és az általános bizalomnak örvendő kiadó kijelenti, hogy a regény rövid idő múlva teljesen be lesz fejezve.

Piaczi árak.

Rimaszombatban 1893. október 14-én tartott heti vásáron:

Tisztbuzza forint 6.50—6.60, rozs 5.60—5.70, árpa 6.—6.10 — zab 5.80—6.— kukorica 5.50—5.60, krumpli 1.25—1.40, bab ————— mmázsánként — Marhahús 52 kr, Borjúhús 52 kr. Sertéshús 48 kr. kilogrammonként A rkapitányi hivatal.

Rozsnyón 1893. évi október 14-én tartott heti vásáron:

Tisztbuzza frt 6.10, rozs 4.70, árpa 4.10, zab 3.50 kukorica 5.10, bab 5.00, kása 9.20 hektoliterenként Sulyán Sándor, rkapitány,

PIKÁNS! PIKÁNS!

RIZIKE (saláta gomba).

Igen izlőses, (páczolva) szállít 5 kilos posta csomagokban bérmentve bármely állomáshoz utánvétellel 2 frt 10 krért

Tudjuk, hogy a mai világban jó hírnév nélkül nem lehet célt érni, mert a néma gyermeknek az anyja sem érti meg a szavát, de hogy valaki a keresztény hitvallást reklámnak használja, az valóban egyedül áll és minden intelligens ember tudni fogja, hogy és mint vélekedjek ily egyéniségről, ki ily eszközhöz folyamodik, hogy zöld ágra vergődjék.

Ifj. Müller Mór
Tiszolcson.

Aki tisztán kezelt jó minőségű

„Rizike“ saláta-gombát

akar vásárolni, kérik az alábbi keresztény czégre figyelni.

Egy 5 klg. bődön Rizike saláta gomba páczolva 2.66., válogatva egy 5 klg. bődön 3.40., Vörös áfonya 5 klg. bődön 3.40., kitűnő tiszolczi nemes téli almák 100—200 klgmos ládákban a legjutányosabb árak mellett küldetnek.

Posta-csomagok minden postára bérmentve küldetnek.

Különlegességeim a londoni 1893. évi kiállításon nagy ezüst éremmel lettek kitüntetve.

KUCHTA J. D.
export-üzlete
Tiszolcz. (Gömörmege.)

Kész női ruhák és blouzok.

REISZ JÓZSEF RIMASZOMBATBAN.

Az őszi idény beálltával ezuttal is felhívom nagyrabecsült vevőim és a nagyérdemű hölgyközönség becses figyelmét dus választéku őszi **áruimra** u m :

Női és férfi ruhakelmék,

legújabb cosmanosi és franczia mosó barchetok.

Különösen kész női ruhák

legfinomabb kivitelben

== 3 frttól 30 frtig ==

Kész női blouzok, legújabb divatu fiu- és leány-ruhák szövet és trikóból.

Különösen figyelmébe ajánlom ez idényre:

Női- és leány diszitett és diszitetlen kalapjaimat

minden hozzávaló czikkel.

Nagy választéku férfi- és fiu-kalapok, ingek, gallérok, kézellők, nyakkendők, zsebkendők, keztyűk, harisnyák, galanterie és norinbergi áruk Női- és férfi gyermek posztó egész és félzipő raktára.

Kiváló tisztelettel

REISZ JÓZSEF

divatáru-kereskedő

RIMASZOMBATBAN.

Illatszerek és norinbergi áruk.

Női- és leány diszitett és diszitetlen kalapok.

Kész és megkezdett női kézimunka himzése.

LÖFKOVICS LIPÓT

divatáruháza RIMASZOMBATBAN.

Legnagyobb választék:

Női confectióban, női őszi és téli kabátok, felöltők, köpenyek, rádók, cepek, gallérok, utazó- és utcaiz bundák, plüsch-felöltők

Gyermek- és leány köpenyek és kabátok.

Karmantyuk (muffok) és sapkák minden színben és mindennemű szőrmeben,

Kész gyermek-ruhák, fiu- posztó és tricó-öltönyek, kis fehér vagy színes garnitúrák.

Ujdonságok: diszitett női kalapokban, ugyszinte leány-kalapok is.

Nagy választék blouzokban, egész házi ruhák, barchetból vagy szövetből ugyszinte gyermek-ruhák is

Legdusabb raktár női, férfi és gyermek cipőkben, meglepő olcsó árakon.

Férfi valódi bagaria **csizmák** legerősebb minőségben 8 frt, Nagy választék fiu-csizmákban.

Továbbá kötött és szövött-árak, kötött férfi vadász-mellények, alsó ingek, lábravalók, harisnyák.

Férfi eső-köpenyek.

Minden igényeket kielégítő választék férfi fehérműkben, lábravalók zsebkendők

Nyakkendők, uti felszerelések, bőröndök, kézi táskák.

Férfi kalapok, vadász, utazó, gavallér vagy minden képzelhető formában, meglepő olcsó árakon. Továbbá rövidárak, pamutok, himző-selymek, kész vagy megkezdett kézi munkák legnagyobb választékban. Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Illó tisztelettel **Lőfkovics Lipót.**

Legolcsóbb bevásárlási forrás: Lőfkovics Lipót.

Legnagyobb választék: Lőfkovics Lipótnál.